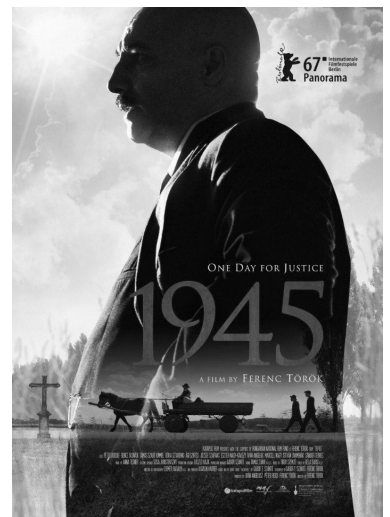

Carrer Portal Nou, 7 - GIRONA
Tel. 972 22 50 44
www.cinematruffaut.com
a.e: info@cinematruffaut.com

MEMBRE DE LA XARXA

1945

Hongria, 2017

Direcció: Ferenc Török

Intèrprets: Péter Rudolf, Tamás Szabó
Kimmel, Dóra Sztarenki, Bence Tasnádi

Durada: 90 min

Gènere: Drama

Idioma: Hongarès

Data d'estrena: 16/03/2018

L'impossible retorn a la normalitat

12 d'agost de 1945. En un petit poble hongarès, tot sembla esdevenir-se amb una aparent calma quotidiana: es prepara un casament, el tren arriba a l'estació amb puntualitat i els veïns intenten combatre com poden la calor canicular. Podria ser un dia qualsevol, però no ho és. Primer perquè per la ràdio sabem que els Estats Units acaben de llançar la 2a bomba atòmica sobre Nagasaki, i per tant, la II Guerra Mundial encara no ha acabat definitivament. Després, perquè un escamot de l'exèrcit roig patrulla permanentment pel poble hongarès, supervisant els moviments de tothom i començant *de facto* el control territorial dels països que acabaran sota la influència del règim soviètic. I finalment perquè del tren que acaba d'arribar a l'estació, en baixen un pare i un fill jueus amb unes misterioses caixes que seran el detonant del trencament de la fràgil i aparent quotidianitat de la vil·la. Amb aquest prometedor punt de partida arrenca *1945*, el film de l'hongarès Ferenc Torok que suposa una nova oportunitat de descobrir a les nostres pantalles una altra mostra de la fructífera onada de cineastes hongaresos que segueixen l'estel·la de Laszlo Nemes (*El hijo de Saul*) o Ildiko Enyedi (*En cuerpo y alma*), totes dues vistes al Truffaut. Com en aquests dos precedents, el film de Torok destaca primer de tot per la seva impecable factura formal: rodada amb una extraordinària fotografia en blanc i negre -que recorda poderosament la de *La cinta blanca* de Michael Haneke- i posseïdora d'una cadència narrativa perfectament ajustada al *in crescendo* dramàtic amb el que estan explicats els esdeveniments. És curiós que el plantejament de la pel·lícula remeti a dos títols tant diferents pel que fa a l'època i al gènere com *Conspiración de silencio*, de John Sturges o *El tren de las 3:10* de Delmer Daves. Amb la primera connecta en aquesta idea de la complicitat col·lectiva que manté l'*status quo* en un fals equilibri i que es veu trencada per l'arribada d'un estrany, reforçada a més perquè aquesta arribada es produeix en els

dos casos amb un tren. Amb la segona comparteix una capacitat per mantenir la tensió dramàtica amb notable efectivitat, amb el tren també com a element clau de connexió externa de la comunitat. Però darrera l'epidermis d'una situació específica, Ferenc Torok planteja un gran tema, possiblement poc tractat pel cinema en relació a la seva rellevància, com és la impossibilitat de tornar a la normalitat o, dit d'altra manera, a la situació social i humana prèvia a un conflicte bèl·lic. Els jueus que tornen al petit poble hongarès són el detonant que posa de manifest els secrets, els pecats, les mentides, les enveges, les traïcions, les venjances, en definitiva, el seguit de misèries humanes que la guerra i les seves conseqüències han portat a aquella comunitat. Ferenc Torok explica una de les milers de microhistòries de cada poble, de cada barri, de cada ciutat que ha patit el drama d'una guerra tan terrible com la II Guerra Mundial, i hi apareixen tots els perfils humans: de l'aprofitat al penedit, del poderós a l'humil, del pobre d'esperit al salvatge, del covard a l'heroi anònim, de l'hipòcrita al còmplice necessari. I en el fons, *1945* és una gran pel·lícula sobre l'Holocaust quan l'Holocaust ja havia acabat. La seva concisió narrativa, la seva humilitat i manca de pretensions i la seva bellesa formal la converteixen en una petita gran sorpresa d'aquest primer trimestre cinematogràfic de 2018.

Paco Vilallonga
Col·lectiu de crítics de cinema de Girona